

Национален Институт по Метеорология и Хидрология при БАН

Приложение на GIS технология и софтуер в Хидрологията

инж. Снежана Балабанова (НИМН)

Визуализиране на хидроложката и хидрогеоложката мрежа на НИМХ и зоните на отговорност на хидрометричните участъци

Създаване на GeoDataBase

- watersheds.gdb
  - Background_data
    - BG_border
    - BG_settlements
    - Districts
  - Stations
    - Hydrogeology
    - Hydrometric
    - Hydrometric_ranges
    - Meteo
  - Watersheds
    - BG_dams_Lakes
    - BG_named_rivers
  - watersheds
    - Layer_1
    - Layer_2
    - Layer_3
    - Layer_base
    - Layer_basins
    - Layer_basins_Layer_1
    - watersheds_Topology
  - grid500s

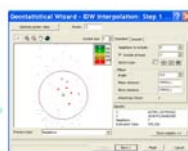
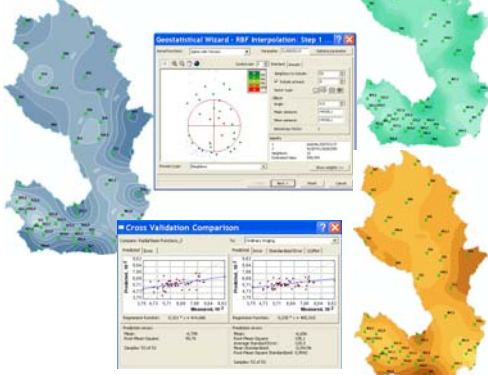

Изчертаване водосборите на речните сегменти

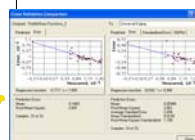
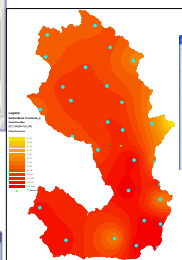
Модел на пространствената променливост на основните хидроложките елементи - моделиране и оценки на оттока на годишна база на р. Струма

Пространствено разпределение на валежите 1961 -1990

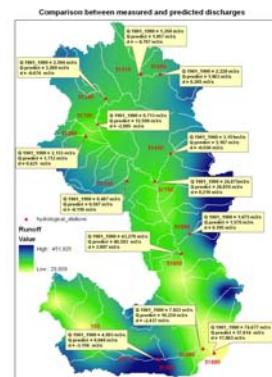
- Geostatistical Analyst
  - Детерминистични - Inverse Distance Weighted (IDW) и Radial Basis Function (RBF)
  - Геостатистически - Kriging

Пространствено разпределение на температурите

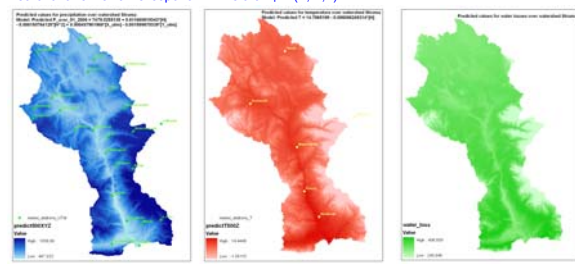
Сравняване на измерените водни количества с моделираните

Статистическа оценка на модела
RMSE = 4,999
Критерий на Nash = 0,94

Linear regression 1991 - 2006

Независими променливи – надморска височина и местоположение на метеорологичните станции (X, Y,Z)

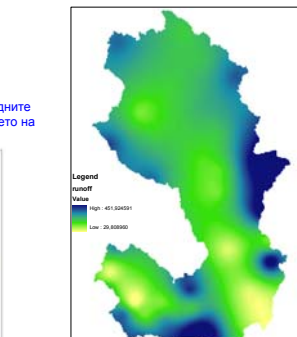

R2 = 0,88, RMSE =44,5

R2 = 0,99, RMSE =0,72

Изчисляване грида на оттока и сравняване на измерените водни количества с моделираните

Статистическа оценка на модела
RMSE = 4, 66799
Критерий на Nash = 0,95

Сравняване на методите и изводи
• рефлексията модел - планински територии
• RBF - равнинните

Моделът дава възможност за:
• интегриране на GIS със статистически модели
• моделиране на валеж, температура и други пространствени хидроложки променливи
• определяне на средния валеж за даден водосбор или район, общия обем на валежа за даден район, водните количества към точки без преки измервания
• климатични тенденции

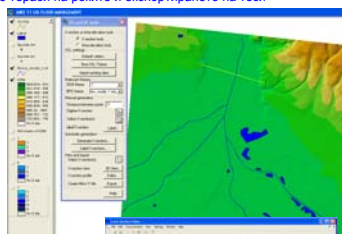
Моделиране на високите води на р. Искър и нейните притоци в ограничен участък района на гр. Нови Искър включващ наводненията 06-08 Юни 2005г и 06 Август 2005г.

MIKE11 GIS интегрира технологиите на речното моделиране (MIKE11) и Arc View GIS

MIKE 11 GIS ↔ MIKE 11

MIKE 11 GIS → MIKE 11

- ✓ речна мрежа
- ✓ изчисляване на мрежата на Thiessen използвана при калибриране на NAM модела на MIKE 11
- ✓ напречните профилите на заливните тераси на реките и експортването на тези данни в MIKE11 база данни

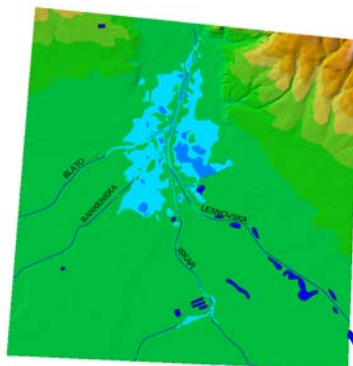

Създаване на DEM

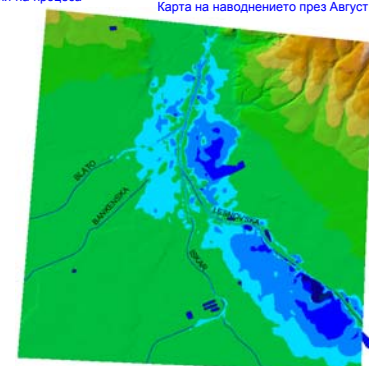
- Дигитализиране на карти 1: 5000
- ✓ речна мрежа
- ✓ диги
- ✓ нивелачни точки
- ArcInfo Workstation ESRI – грид

MIKE 11 → MIKE 11 GIS

въвежда резултата от MIKE11 и конструира грид на водната повърхност
MIKE 11 GIS резултати:
• карта на наводнението
• карта на наводнението с определена продължителност
• карта сравняваща две наводнения
анимация на процеса

Карта на наводнението Юни 2005г.

Карта на наводнението през Август 2005